

AAN DE BRUGSE POORT: EEN KLEURIJKE FAMILIE IN DE VIJFTIGER JAREN

MODEST

Modest, mijn vader, is het derde mannelijk lid van de bij Van Dammes aangetroouwde leden. Alhoewel zijn naam gewoon Modest was, noemde mijn moeder hem altijd Modest, met een zware klemtoon op de eerste lettergreep. Door die zware klemtoon te gebruiken slaagde zij erin hem steeds het gevoel te geven dat hij weer eens iets verkeerd had gedaan, waardoor hij zich in bepaalde situaties weinig op zijn gemak voelde. Ik kom er nog op terug.

Hij was een eenvoudig man die vanaf zijn twaalfde werkte als textielarbeider. Naarmate hij ouder werd kampte hij met een slecht gehoor, waarschijnlijk door voortdurend aan het lawaai van de machines te zijn blootgesteld. Dus vanaf zijn twaalfde heeft hij omzeggens nooit meer op papier gezet, tenzij zijn handtekening. Eigenlijk kon hij dus niet meer schrijven. Wel las hij regelmatig boeken van “Max Brand” (litteraire schuilnaam van één of andere Gentenaar), over “kobozen” (cowboys). Knutselen, schilderen of behangen in zijn huis was ook niet echt zijn ding. Hij had enkele gereedschappen: een hamer, een trekvang en een schroevendraaier. Voor mijn ma kon hij dan ook niet veel goed doen.

Maar zoals ieder mens had hij toch iets waar hij in uitblonk: duivenmelken. Hij was geboren en leefde in Sint-Amandsberg (“den berg”) tot aan zijn huwelijk. Daar, op den Berg, was hij gekend als de jongste van de “Vermeersche-gebroeders”. Dat waren namelijk fameuze duivenmelkers die al van voor de oorlog regelmatig de beste prijzen wegkaapten: fietsen (dan nog een duur luxe-product), een groot uurwerk met slinger van Duitse makelij, om een paar dingen te noemen die ik mij nog herinner. Het slingeruurwerk heb ik trouwens van mijn ouders gekregen op het einde van hun leven en het staat sindsdien in mijn huis.

Iedere zondagmorgen reed ik op mijn klein fietsje samen met hem naar den Berg. Daar bevond zich het ouderlijk duivenkot, in het huis van mijn pé. Vooraleer het duivenkot te bezoeken was er telkens grote discussie tussen de Vermeersch- gebroeders: mijn pé Dees (Désiré, what’s in a name!), zijn broers nonkel Tsille (Achilles) en nonkel Frit (Alfred, bijgenaamd “den avvekoat”) en mijn pa. Hier ontpotte mijn vader zich als een echte Cicero: ik hoor hem

nog, schommelend op één been, breed zwaaiend met de armen, uitroepen: “Zet ze op Breteuil,” of “Zet ze op Arras”. Dat waren de eerste namen van Franse steden die ik leerde kennen. Hij stond daar midden in het keukentje, Tsille kauwde op zijn tabaksieke en Frit keek somber naar de vloer. Dees zat als een boeddha op een stoel, met zijn ene voet onder zijn zitvlak en zijn arm nonchalant rustend op zijn knie. De drie mannen hadden het zichtbaar moeilijk om de macht aan de jongere af te staan. Doch tegen zoveel welbespraakt-heid konden zij zich moeilijk weren. Ik had de indruk dat mijn vader altijd het pleit won.

Toen iedereen wat kalmer was geworden en de besluiten genomen, kwam de inspectie van het kot en de duiven. Dat bevond zich op het zoldertje van het huis. Voor mij was het als kleine jongen een hele ervaring het laddertje op te klimmen om er te geraken. Ik herinner mij nog altijd de geur van de duivenmest en het roekoekoe van de duiven, alsof het gisteren was. De duiven werden één voor één door de broeders ter hand genomen, hun vleugels werden gespreid en hun poten betast, alles met de nodige deskundige commentaar. Eieren werden verwijderd of verplaatst, soms werden goede eieren vervangen door namaakeieren in kalk. Het was een hele bedoening. Tot slot mocht ik nog mijn hoofd steken in een kubus van blauw glas: dat was waarschijnlijk een uitkijkpost van waaruit de duivenmelker ongezien de aanvliegende duiven kon observeren. Dan was er nog een geheimzinnig ding, een “constateur”: daarin werden de ringen van de wedstrijdduiven geplaatst van zodra zij toekwamen na een vlucht.

Af en toe werd een duifje gedood en dat kreeg ik dan als kind te eten. Ik herinner mij nog zeer scherp dat dit ook eens gebeurde tijdens de oorlog. Het duifje was klaargestoofd en zag er zeer lekker uit. Links van mij mijn vader, rechts mijn moeder: zij volgden met begerige blikken hoe mijn maaltijd vorderde, natuurlijk met de hoop dat ik al gauw zou zeggen: “k Heb genoeg.” Pas dan konden zij met gerust hart het overschot opeten. ‘t Was oorlog, gelukkig was ik nog maar een klein kind dat niet besepte hoe zwaar de oorlogsomstandigheden waren. Het moet een ware kwelling geweest zijn voor mijn ouders, dat duifje op mijn bord te zien liggen. Doch het kind eerst!

Eric Vermeirsch